

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၉၀)

ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို လက်ဆင့်ကမ်းခြင်း

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၅ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၃ခုနှစ်၊
တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၃)ရက်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ပထမအသောကာရုံ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး (၁၀)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်နှင့်
ရွှေရတု သုံးထပ်ကျောင်းဆောင်သစ်ကြီး ဆောက်လုပ် လှူဒါန်း အထွတ်တင်
မင်္ဂလာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသောကာရုံ ရွှေကျင် စာသင်တိုက်အတွင်း ဆင်ယင် ကျင်းပ
ပြုလုပ်အပ်သည့် ဓမ္မသဘင် အခမ်းအနား၌ ဟောကြားအပ်သော "ဗုဒ္ဓ၏
အဆုံးအမကို လက်ဆင့် ကမ်းခြင်း"အကြောင်းတရား ဒေသနာတော်။

* * *

အခန်း (၁)

"မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမကို လက်ဆင့်ကမ်းခြင်း"တဲ့ ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၆၀၀က မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ တရားတော်တွေဖြစ်တယ်။ ဓမ္မစကြာ၊ (ဓမ္မစက္ကပ ဝတ္ထနသုတ္တန်) ဒေသနာတော်ကစပြီး ပိဋကသုံးသွယ်၊ နိကာယ်ငါးရပ်၊ ဓမ္မခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော တရားဓမ္မတွေမြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေကို လက်ဆင့်ကမ်းလာလို့ မြန်မာနိုင်ငံ ဒီကနေ့ထိ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမ တရားတော်တွေဟာ လူတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲ ရောက်ရှိပြီး ကျင့်သုံး လိုက်နာနေကြတယ်။ အင်မတန်မှ ထူးခြားမွန်မြတ် ပြည့်စုံလှတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေ ပျောက်ကွယ်မသွားရအောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကို လက်ဆင့် ကမ်းခြင်းဟာ အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုပဲ။

ဒီ (၁၀)နှစ်ကျော်ကာလက ဘဝနတ်ကျောင်း ရွှေ့ပြောင်း သီတင်းသုံးတော်မူတဲ့ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ အသောကာရုံ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်ရှိ ထင်ရှားရှိစဉ်အခါ ကာလတုန်းက မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမကို နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပို့ချခြင်းဖြင့် လက်ဆင့်ကမ်းပေးတယ်။ ဒီလို ကျောင်းတိုက် တွေ၊ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ပရိယတ္တိ ကျောင်းတိုက်တွေ အားလုံးဟာ အဆင့်ဆင့် လက်ဆင့်ကမ်းပြီး နေကြတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၂၆၀၀ ပြန်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒီပုံစံနဲ့ လာခဲ့တယ်ဆိုတာ အင်မတန်မှ ထင်ရှားတယ်။ ကိုယ့်အလှည့်ရောက်တဲ့အခါမှာ အမှတ်တမဲ့ မနေဘဲနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ရဲ့ အဆုံးအမ တစ်လုံးပဲဖြစ်ဖြစ် နှစ်လုံးပဲဖြစ်ဖြစ် သင်ယူမှတ်သားကြရမှာဖြစ်တယ်။ မှန်ကန်ပြီး

လောကအကျိုး၊ သံသရာအကျိုးကို ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အဆုံးအမတွေကို လက်ဆင့်ကမ်းကြရမယ်။ ရှေ့တုန်းက ပြောတာရှိတယ်။ စာတစ်လုံး ဘုရားတစ်ဆူ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ စကားလုံးတစ်လုံးဟာ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တူတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့စကား လုံးနဲ့ အင်မတန်မှ ညီညွတ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတဲ့ တရားတွေဟာ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံခါ နီး အချိန်မှာမြတ်စွာဘုရားက "ယော ဝေါအာနန္ဒ မယာဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတာ ပညတ္တော သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ" ဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က အင်မတန်မှ မှတ်သားဖို့ ကောင်းတယ်။ "ငါဟောခဲ့တဲ့ ဓမ္မ၊ ငါပညတ်ခဲ့တဲ့ ဝိနယတွေဟာ ငါမရှိတဲ့နောက် သင်တို့ရဲ့ဆရာပဲ"လို့ ဒီမှာတမ်း အရ မြတ်စွာဘုရားကို ဆက်ခံသူဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့မရှိဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်စား ဘာကို ထားခဲ့တုန်းဆိုရင် ဓမ္မကိုပဲ ထားခဲ့တယ်။

ဆိုလိုတာက မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မကို သိပ်အလေးပေးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က သက်ရှိထင်ရှားရှိတုန်း အခါမှာလဲ "ယော ဓမ္မံ ပဿတိ သောမံ ပဿတိ" ဓမ္မကိုတွေ့မှ ငါ့ကိုတွေ့ မယ်လို့ ဒီလိုဟောထားတာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး ကျတော့လဲ "ငါဟောထားတဲ့ ဓမ္မ၊ ဝိနယဟာ သင်တို့ ရဲ့ ဆရာပဲ"လို့ ပြောထားတာ။ ဒီစကားနှစ်ရပ် ဆက်စပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက တရား ကျင့်သုံးရေး၊ အဆုံးအမတွေကို လိုက်နာရေးဟာ အဓိကပဲဆိုတာ အင်မတန်မှ ထင်ရှားတယ်။

ဒါကြောင့် တစ်လုံးသိသိ၊ နှစ်လုံးသိသိ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကို လက်ဆင့် ကမ်းကြရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုလက်ဆင့်ကမ်းသွားခြင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတရား တွေဟာ စဉ်ဆက်မပြတ် လူသားတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲ ရောက်ရှိပြီး အေးချမ်းမှုဖော်ဆောင် ပေးနိုင် မှာဖြစ်တယ်။ အေးချမ်းမှု ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းက တစ်ခုထဲပဲ။ လောကလူသားတွေဟာ ချမ်းသာသုခရဖို့ဆိုပြီး နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ရုန်းကန်လှုပ်ရှား၊

စီးပွားဥစ္စာတွေ တိုးတက်ဖို့ဆို ကြိုးစားနေကြ တယ်။ သူတို့ကြိုးစားသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ မှန်သမျှဟာ ထာဝရမဟုတ်။ တစ်ခဏမျှသာ အသုံးဝင် တဲ့အရာဖြစ်ရုံမျှမက ဒီပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ လူတွေဟာ ဒုက္ခတွေ အများကြီး ရောက်ကြတယ်။ ချမ်းသာသုခချည်းရတာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မကိုသိဖို့အတွက် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဓမ္မကို လိုက်နာကြဖို့ဆိုပြီး ဟောတယ်။ အဲဒီ တော့ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဣစ္ဆာမိ လို့ ဘုရားကို ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာ ဘာအတွက် ကိုးကွယ်တာတုန်း၊ ဒီရှုထောင့်ကနေကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုရားကို ကိုးကွယ်တယ်ဆို တာ ဓမ္မအသိကို ရဖို့ဖြစ်တယ်။ တခြားနည်းနဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကိုးကွယ်တာမဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ဘုန်းကြီးတို့ခေတ် လူများများက ဘုရားကို ကိုးကွယ်တယ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဘယ်ပုံစံနဲ့ ကိုးကွယ် တုန်းဆိုရင် လာဘ်လာဘရချင်လို့ ကိုးကွယ်တယ်။ အန္တရာယ်ကင်းချင်လို့ ကိုးကွယ်တယ်။ ကြီးပွား တိုးတက်ချင်လို့ကိုးကွယ်တယ် ဆိုတဲ့ဘက်ကို ရောက်သွားတယ်ပေါ့နော်။

ရွှေတိဂုံဘုရားပေါ် သွားကြည့်ပေါ့။ ဓာတ်ဘုရားတွေ၊ နတ်ဘုရားတွေဆိုရင် ကန်တော့ပွဲ တွေ ပြည့်နေတယ်နော်။ ကန်တော့ပွဲတွေ ပြည့်နေတယ်။ အဲဒီ လို နာမည်မတပ်ထားဘူးဆိုတဲ့ ဘုရားရှေ့မှာ ခြောက်နေတယ်။ ဘာမှမရှိဘူး။ ပြီးတော့ လူတွေကိုကြည့် ဘုရားကိုးကွယ်တာ ရိုးရိုး ကိုးကွယ်တာမဟုတ်ဘူး။ စနေသားက စနေထောင့်ကဘုရား သွားရှိခိုးတယ်။ ကျန်တဲ့ဘုရားရှိမခိုး ကောင်းဘူးလို့ ဖြစ်နေတယ်နော်။ အဲဒီ လို စနေသားက စနေထောင့်နော်၊ ဗုဒ္ဓဟူးသားက ဗုဒ္ဓဟူး ထောင့်ဆိုတာဒီအပေါ်မှာ အစွဲလေးတွေရှိနေတယ်။ အင်မတန်မှ ပြင်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်ဖြစ်လာပေမယ့်လို့ ဒီအစွဲလေးတွေ မကင်းသည့်အတွက် သံသရာထဲက မထွက်နိုင်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက အစွဲပြုတ်ဖို့ ဟောခဲ့တယ်။ ဒီအစွဲလေးတွေ မကင်းသည့်အတွက်ကြောင့် သံသရာ ဝဋ်က မလွတ်နိုင်လောက်အောင်ဖြစ်နေတယ်။

